Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001107

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-04-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Варига Данило Олегович

2. Danylo O. Varyha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-0107-9371

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 12-05-2026

Спеціальність за освітою: 7.03040101 "Правознавство"

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 23073012

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.51, 06.52.13, 06.81.25

Тема дисертації:

1. Інноваційна політика формування та розвитку підприємств в умовах глобалізаційних викликів

2. Innovative policy for the formation and development of enterprises in the context of globalization challenges

Реферат:

1. Актуальність обраної тематики зумовлена посиленням процесів глобалізації, стрімким прогресом у наукоємних і технологічних сферах, активною цифровізацією економічної діяльності, ескалацією рівня міжнародної конкуренції, а також викликами воєнного характеру та нагальною потребою відновлення України в післявоєнний період. Встановлено, що за динамічних умов сучасності інноваційна політика підприємств набуває стратегічного значення, трансформуючись із суто внутрішнього управлінського інструменту в ключовий елемент загальної стратегії економічного розвитку організацій. На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних концепцій уточнено сутність економічного розвитку як цілісного, безперервного та впорядкованого процесу, що включає кількісні та якісні зміни. Виокремлено п'ять основних компонентів економічного розвитку підприємства: ресурсний, виробничо-технологічний, фінансово-економічний, організаційно-управлінський та інноваційно-стратегічний. Крім того, проведено систематизацію

дослідницького інструментарію, який включає методи економічного та фінансового аналізу, системний і структурно-функціональний аналіз, стратегічне прогнозування, оцінку економічного потенціалу й конкурентоспроможності, а також використання економіко-математичних моделей. Здійснено детальний аналіз та розкрито економічну сутність інноваційної політики підприємств з урахуванням трансформацій, спричинених глобалізацією. Здійснено комплексний аналіз сучасного стану та динаміки інноваційної активності підприємств України в умовах глобалізаційних і воєнних викликів, що дало змогу виявити ключові тенденції, структурні дисбаланси та обмеження розвитку інноваційної діяльності. У роботі запропоновано удосконалений організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики підприємств, що поєднує інституційні, економічні та цифрові інструменти управління інноваційними процесами. Особливу увагу приділено ролі цифровізації економіки як каталізатора інноваційного розвитку, що сприяє оптимізації інноваційних циклів, підвищенню ефективності управління та розширенню можливостей інтеграції підприємств у глобальні інноваційні мережі. Обґрунтовано, що реалізація запропонованих підходів формує передумови для підвищення конкурентоспроможності підприємств, їх технологічної модернізації та активної участі у міжнародних інноваційних процесах. Проведено всебічний аналіз стану та динаміки інноваційної активності підприємств України. Виявлено, що у період 2005–2010 років частка інноваційно активних підприємств зросла з 6,2% до 13,4%, а в 2011–2016 роках досягла максимального значення – 18,9%. Проте така позитивна динаміка не супроводжувалася відповідним зростанням частки інноваційної продукції. У період 2017–2020 років зафіксовано уповільнення темпів інноваційної діяльності підприємств, яке перейшло у стагнацію на низькому рівні, а у 2022 році вітчизняна інноваційна сфера зазнала структурного шоку. Проаналізовано й систематизовано чинники забезпечення інноваційної діяльності підприємств. Запропоновано методичний підхід до оцінки їхньої інноваційної спроможності, що базується на синтезі національних статистичних показників та міжнародних індексів інноваційного розвитку. Виокремлено фактори прямого та непрямого впливу на розвиток інноваційної діяльності підприємств Кіровоградської області. Завдяки методу попарних порівнянь визначено першочергові та другорядні фактори й субфактори, які впливають на процеси інноваційного розвитку підприємств. Організаційно-економічний механізм формування та розвитку інноваційної політики підприємств представлено як динамічну управлінську платформу, здатну генерувати, адаптувати та підтримувати інноваційний потенціал підприємства. Розроблено управлінську модель «актор-процес-результат», яка систематизує зв'язки між учасниками, процесами та результатами впровадження інноваційної політики. Узагальнено інституційні та економічні передумови інтеграції українських підприємств у глобальні інноваційні простори. Встановлено, що цей процес потребує поєднання внутрішніх організаційних змін на рівні підприємств із вдосконаленням національної інституційної бази, розбудовою цифрової інфраструктури, стимулюванням кооперації у сфері інновацій та інтеграцією у глобальні ланцюги створення вартості й технологічних трансферів. На основі аналізу економічних показників України та Кіровоградської області доведено, що регіональний вимір інноваційної інтеграції слід базувати на спеціалізації, нішевих продуктах, активації інвестиційної діяльності, цифровізації економіки і раціональному використанні ресурсів.

2. The relevance of the chosen topic is determined by the intensification of globalization processes, rapid progress in science-intensive and technological spheres, active digitalization of economic activity, escalation of international competition, as well as military challenges and the urgent need for UA's post-war recovery. It has been established that in the dynamic conditions of today, the innovation policy of enterprises is becoming strategically important, transforming from a purely internal management tool into a key element of the overall economic development strategy of organizations. Based on the analysis of domestic and foreign concepts, the essence of economic development is clarified as a holistic, continuous, and orderly process that includes quantitative and qualitative changes. Five main components of economic development of an enterprise are identified: resource, production and technological, financial and economic, organizational and managerial, and innovation and strategic. In addition, research tools have been systematized, including methods of economic and financial analysis, systemic and structural-functional analysis, strategic forecasting, assessment of economic potential and competitiveness, as well as the use of economic-mathematical models. A detailed analysis was

carried out and the economic essence of the innovation policy of enterprises was revealed, taking into account the transformations caused by globalization. A comprehensive analysis of the current state and dynamics of innovative activity of Ukrainian enterprises in the context of globalization and military challenges was carried out, which made it possible to identify key trends, structural imbalances, and limitations to the development of innovative activity. The paper proposes an improved organizational and economic mechanism for shaping the innovation policy of enterprises, combining institutional, economic, and digital tools for managing innovation processes. Particular attention is paid to the role of digitalization of the economy as a catalyst for innovative development, which contributes to the optimization of innovation cycles, increased management efficiency, and expanded opportunities for the integration of enterprises into global innovation networks. It is substantiated that the implementation of the proposed approaches creates the preconditions for increasing the competitiveness of enterprises, their technological modernization, and active participation in international innovation processes. A comprehensive analysis of the state and dynamics of innovation activity of Ukrainian enterprises has been conducted. It has been found that in the period 2005–2010, the share of innovation-active enterprises increased from 6.2% to 13.4%, and in 2011–2016, it reached its maximum value of 18.9%. However, this positive trend was not accompanied by a corresponding increase in the share of innovative products. In 2017–2020, there was a slowdown in the pace of innovation activity of enterprises, which turned into stagnation at a low level, and in 2022, the domestic innovation sector experienced a structural shock. The factors ensuring the innovative activity of enterprises have been analyzed and systematized. A methodological approach to assessing their innovative capacity has been proposed, based on a synthesis of national statistical indicators and international indices of innovative development. Factors of direct and indirect influence on the development of innovative activity of enterprises in the Kirovohrad region have been identified. Using the method of pairwise comparisons, primary and secondary factors and subfactors that influence the processes of innovative development of enterprises have been identified. The organizational and economic mechanism for the formation and development of innovative policy in enterprises is presented as a dynamic management platform capable of generating, adapting, and supporting the innovative potential of an enterprise. An “actor-process-result” management model has been developed, which systematizes the links between participants, processes, and results of innovation policy implementation. The institutional and economic prerequisites for the integration of Ukrainian enterprises into global innovation spaces have been summarized. It has been established that this process requires a combination of internal organizational changes at the enterprise level with the improvement of the national institutional base, the development of digital infrastructure, the stimulation of cooperation in the field of innovation, and integration into global value chains and technology transfers. Based on an analysis of the economic indicators of Ukraine and the Kirovohrad region, it has been proven that the regional dimension of innovation integration should be based on specialization, niche products, activation of investment activity, digitalization of the economy, and rational use of resources.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Варига Д. О., Миценко В. І. Трансформація державної інноваційної політики розвитку підприємств під впливом глобалізації. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 6. С. 89-92. DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-6-20

- Варига Д. О. Інституційні та економічні чинники інтеграції українських підприємств у глобальні інноваційні екосистеми. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 5. С. 109-112. (0,57 д.а.). DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-5-25
- Варига Д.О. Економічний зміст інноваційної політики підприємства. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Том 10. № 3. С. Том 10. № 3. С. 329-333. (0,56 д.а.).DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-3-65
- Варига Д.О., Миценко В.І. Регіональний контекст інтеграції українських підприємств в глобальні інноваційні простори. Інноваційна економіка. №3(103). 2025. С. 213-220. Особистий внесок (0,42 д.а.): узагальнено й упорядковано наукові підходи до забезпечення економічного розвитку підприємств на основі інновацій у контексті глобалізаційних процесів, цифрової трансформації економіки та посилення динаміки конкурентного середовища (0,56 д.а.). DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.3.25
- Варига Д. О. Компаративний аналіз інноваційної діяльності підприємств в Україні в умовах глобалізаційних викликів. Інноваційна економіка. №4(104). 2025. С. 130-139. (0,92 д.а.) DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.4.15
- Варига Д. О. Організаційно-економічний механізм формування інноваційної політики. Економіка і організація управління. 2025. №4(60). С.270-280. (0,96 д.а.)DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.4.25

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту; збільшення обсягів виробництва; підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U004509

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Миценко Валерій Іванович
2. Valerii Mytsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6034-0224

Додаткова інформація: Scopus Autor ID: 57211213004; WoS Researcher ID: https://www.webofscience.com/wos/author/record/60581059; https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=kHm5E8MAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попадинець Назарій Миколайович

2. Nazarii M. Popadynets

Кваліфікація: д. е. н., с.д., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7556-6135

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57189048928

Повне найменування юридичної особи: Відокремлений структурний підрозділ "НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Код за ЄДРПОУ: 37073535

Місцезнаходження: вул. Горбачевського, Львів, 79044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрусів Уляна Ярославівна

2. Uliana Y. Andrusiv

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1793-0936

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєв Ігор Володимирович

2. Igor V. Nikolaev

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3384-1757

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрощук Ілона Олександрівна
2. Ilona O. Androshchuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2232-8061

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, Кропивницький, Кропівницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шалімова Наталія Станіславівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шалімова Наталія Станіславівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Андрощук Ілона Олександрівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна